

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad:	9fed o Ionawr 2018
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet Prifffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Griffith
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

1. CYFLWYNIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel yr Aelod Cabinet Prifffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r hyn sydd wedi digwydd yn erbyn addewidion Cynllun y Cyngor 2017/18; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2. Yr unig addewidion sy'n berthnasol i Gynllun y Cyngor yw'r cynlluniau arbedion ac mae yna ddiweddariad ar y rhain yn rhan 6 o'r adroddiad.
- 1.3. Byddwn yn eich atgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Timau Rheoli oedd hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Pwyllgorau Craffu perthnasol.
- 1.4. Ar y cyfan, rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mesurau yr wyf yn gyfrifol amdanynt.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

3. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

3.1. Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PERFFORMIAD

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

- 4.1 Mae cynnal amgylchedd lleol o safon uchel ac edrychiad strydoedd a mannau cyhoeddus yn bwysig i drigolion Gwynedd. Gwaith yr uned **Gwasanaethau Stryd** yw cadw ein strydoedd yn lan a thaclus a cheir nifer o fesurau sy'n edrych ar ba mor dda y maent yn gwneud hyn. Mae perfformiad y **Mesur o Lendid ac Edrychiad Strydoedd (Mesur STS/005a)** hyd yma eleni yn 71.95% gan ddangos gostyngiad ar berfformiad diwedd blwyddyn 2016/17 o 75.7%. Gellir priodoli'r gostyngiad hyn i effaith y toriadau. Gyda gostyngiad yn y gyllideb cynnal a chadw mae'n anorod bydd elfen o ddirywiad.
- 4.2 Mae'r **Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu** yn gyfrifol am ymdrin â gwastraff mewn modd cynaliadwy. Rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mwyafrif o'r mesurau ar gyfer y gwasanaeth hwn ond byddwn yn tynnu eich sylw at y pwyntiau canlynol.
- 4.3 Nodir bod y lefelau **Canran y gwastraff trefol a gesglir gan yr Awdurdod Lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildefnyddio, ailgylchu neu gompostio (Mesur WMT/009)** wedi gostwng o 61.08% yn 2016/17 i 60.00% yn y cyfnod o Orffennaf i Hydref. Gellir priodoli tua 1% o'r gostyngiad hwn i'r ffaith bod lai o wastraff gardd yn cael ei anfon i'w drin o ganlyniad i'r trefniadau i dalu am y gwasanaeth a gyflwynwyd ym mis Ionawr. Fodd bynnag, mae'r perfformiad presennol yn cynrychioli cynnydd sylweddol a'i gymharu â 54.3% yn 2013/14, 55.25% yn 2014/15 a 58.70% yn 2015/16.
- 4.4 Mae'r **Canran lefelau ailgylchu/compostio masnachol (Mesur PB51)** yn dangos gostyngiad yn y cyfraddau ailgylchu/compostio gan fusnesau (40% ar gyfer y cyfnod Gorffennaf i Hydref o'i gymharu â 40.5% ar gyfer y flwyddyn 2016/17). Gyda gofynion cenedlaethol yn ei gwneud yn orfodol i fasnachwyr ddioli eu gwastraff, mae Grŵp Tasg wedi ei sefydlu sy'n edrych ar brosesau a chynllun gwaith er mwyn ei wneud yn fwy deniadol iddynt yn ariannol ac i godi perfformiad y mesur hwn. Byddaf yn parhau i gadw golwg ar y gwaith hwn a byddaf yn eich diweddarau yn fy adroddiad nesaf.
- 4.5 Yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd yw bod eu gwastraff yn cael ei gasglu. Gallaf adrodd bod **1.49 miliwn** o gasgliadau gwastraff wedi cael eu gwneud yn y cyfnod o Orffennaf i Hydref gyda **3,567** o gwynion wedi eu derbyn nad oeddem wedi casglu (neu 0.24%).
- 4.6 Mae dadansoddiad wedi ei wneud i ganfod y rhesymau pam er mwyn gwella'r gwasanaeth. Mae 43% o'r achosion yn deillio oherwydd camgymeriad y gwasanaeth gyda 42% oherwydd methiant i roi'r cynhwysydd allan ar yr amser/dyddiad cywir neu roi'r cynhwysydd yn y lleoliad anghywir. Rwyf wedi gofyn i'r Adran cyflwyno'r wybodaeth fel graff dros amser er mwyn dangos tueddiadau ac

fel ein bod yn gallu adnabod y rhesymau dros unrhyw fethiant a rhoi sylw i'r agweddau y gallwn ddylanwadu arnynt.

- 4.7 Mae'n bwysig bod busnesau a thrigolion Gwynedd yn medru symud yn rhwydd a diogel o fewn y Sir a nod y Gwasanaeth Prifffyrdd yw cyflawni hynny gan geisio cynnal safon ein ffyrdd. Yn flynyddol y caiff y mesurau ar safon y ffyrdd eu mesur ac mae perfformiad 2017/18 ar gyfer **Canran prif ffyrdd dosbarth A (Mesur THS/011a), Chanran prif ffyrdd dosbarth B (Mesur THS/011b) a Chanran ffyrdd dosbarth C (Mesur THS/001c)** yn gyson gyda'r blynyddoedd diwethaf. Mae perfformiad ddiweddaraf yn awgrymu ar gyfer Prif ffyrdd dosbarth A mai **3.2%** sy'n is safonol o'i gymharu â 3.5% ar gyfer 2016/17, perfformiad Prif ffyrdd dosbarth B yn **3.8%** o'i gymharu â 3.9% ar gyfer 2016/17 a pherfformiad Prif ffyrdd dosbarth C yn **14.1%** o'i gymharu â 15.2% ar gyfer 2016/17.
- 4.8 Mae hyn i weld yn ganlyniad rhyfedd (sef fod cyflwr ein ffyrdd yn gwella tra bod gwariant wedi lleihau yn sylweddol) ond yr awgrym yw efallai fod hyn rhywbeth i'w wneud gyda'r ffaith mai asesu ar hyd un ochr o'r ffordd a wneir mewn un flwyddyn tra'r flwyddyn ganlynol fe asesir ochr arall y ffordd. Cawm a yw hyn yn wir wrth weld canlyniadau'r flwyddyn nesaf.
- 4.9 Nodir yn yr adroddiad diwethaf bod angen mesur perfformiad ar gyfer mesur **Nifer o ddyddiau a gymerwyd ar gyfartaledd yn ystody flwyddyn i atgyweirio holl ddiffygion ar lampau stryd (Mesur THS/009) sy'n cynnwys yr achosion sy'n gyfrifoldeb ar Scottish Power.** Gwelir bod perfformiad blynyddol hyd at Hydref yn 3.40 diwrnod sef cyfartaledd y cyfuniad.
- 4.10 Nodwyd fod cynllun ar waith ar gyfer newid ein goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED. Nodwyd fod cais ' buddsoddi i arbed' yn cael ei baratoi a bydd y mater yn dod ger bron y cabinet maes o law. Mae'r cynllun "arbed" presennol yn mynd ymlaen yn dderbyniol.

5. Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

- 5.1 Ar gyfer yr Adran yma mae un prif fesur wedi ei adnabod sef **Elw yn erbyn targed**. Nodir fod y sefyllfa yn gymharol gadarnhaol ar hyn o bryd gyda'r tafluniad y sefyllfa NET ddiweddaraf ar gyfer 2017-18 yn dangos **elw uwch na'r targed o £9,470**. Mae hyn yn cymharu gyda diffyg elw o £102,802 yn 2015/16 ac elw uwch o £46,747 yn 2016/17.
- 5.2 Mae'r **Uned Rheolaeth Adeiladu** yn gyfrifol am sicrhau bod gwaith adeiladu yn cwrdd â'r safonau adeiladu. Mae'r Uned wedi datblygu cyfres o fesurau sy'n mesur eu perfformiad ac wedi adrodd arnynt i'r cyfarfod herio perfformiad diwethaf. Dengys y wybodaeth ar gyfer **bodlonrwydd y cwsmer** (Mesur BC 1) ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill a Hydref yn sgôr bodlonrwydd o 9.6 allan o 10, sy'n gyson hefo perfformiad Chwarter 1 o 9.4 allan o 10.
- 5.3 Dengys gwybodaeth rheoli gan y Gwasanaeth mai un o'r rhesymau dros sgôr is na 10 yw fod y sgorio ar gyfer archwiliadau safle prydlon i weld yn is na gweddill y meysydd gwaith. Mae'r adran yn edrych i weld beth y gellir ei wneud i wella hynny.
- 5.4 Nodir bod y canran o **geisiadau cynlluniau llawn a gymeradwywyd** neu gymeradwo'n amodol yn 95.7% ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill a Hydref. Mae perfformiad y mesur hwn wedi parhau yn gymharol sefydlog yn ystod y flwyddyn ond rwyf wedi gofyn i'r Rheolwr edrych ymhellach am y rhesymau nad oedd pawb yn gwbl

fodlon a pham nad oedd ceisiadau wedi eu cymeradwyo er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa.

6. SEFYLLFA ARIANNOL/ ARBEDION

6.1 Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Cynlluniau 2013/14 – 2015/16

6.2 Mae un cynllun hanesyddol gwerth cyfanswm £40,000 heb ei wireddu (**PB19 Rhesymoli Baniciau Ailgylchu**). Mae adroddiad gan arbenigwyr yn y maes wedi ei gwblhau ac mae'r adroddiad yn argymhell er ystyriaeth y modd mwyaf priodol o wireddu'r cynllun. Bellach, mae'n amlwg y bydd gweithredu fel oedd wedi ei ragweld yn her. Byddaf yn adrodd yn ôl i'r Cabinet yn fuan.

Cynlluniau 2016/17 – 2018/19

6.3 Fel yr ydych yn ymwybodol, bu i'r oll o'r arbedion effeithlonrwydd a'r toriadau oedd wedi'u rhaglennu i'w cyflawni yn 2016/17 gael eu gwireddu.

6.4 Er bod cynnydd derbyniol iawn wedi ei wneud tuag at wireddu y rhan fwyaf o gynlluniau 2017/18 a 2018/19, mae ychydig o bryder yn parhau parthed goblygiadau gweithredu dau ohonynt:

6.4.1 Gyda chynllun **Lleihau Amlder Torri a Threfn Chasglu Gwair Trefol (PB28)** (£50,000) mae yna bryder y byddai goblygiadau parhau i dorri'r gyllideb yn debygol o fod yn fwy na'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol pan wnaed y penderfyniad i dorri. O ganlyniad, rwyf yn bwriadu gofyn i'r Pwyllgor Craffu edrych ar opsiynau amgen ar gyfer gwireddu'r arbediad.

6.4.2 Gyda chynllun **Canolfannau Ailgylchu (PB5)**, mae adroddiad gan arbenigwyr yn y maes yn edrych ar opsiynau ar gyfer gweithredu a'r goblygiadau ar berfformiad y mesurau i'r dyfodol (£96,000) wedi ei gwblhau. Ar hyn o bryd rhagwelir y byddaf mewn sefyllfa i adrodd yn ôl i chi yn fy adroddiad nesaf.

6.5 Fel yr ydych yn ymwybodol, ers 2010/11 mae cynnydd da iawn wedi ei wneud yn yr adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol tuag at wireddu arbedion, gyda chyfanswm cynlluniau 8 mlynedd yn **£8.5m**.

6.6 Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

6.7 Mae'r Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd wedi gwireddu'r oll gynlluniau effeithlonrwydd a thoriadau ar gyfer 2016/17.

7 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

7.1 Dim i'w nodi.

8 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

8.1 **Barn y Swyddogion Statudol:**

i. **Y Swyddog Monitro:**

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb

ii. **Y Pennaeth Cyllid:**

Cadarnhaf fod y sylwadau'r Aelod Cabinet yn rhan 6 o'r adroddiad gerbron yn adlewyrchiad teg o'r cynnydd derbyniol fu'n yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac yn Ymgynghoriaeth Gwynedd o ran gwireddu'r arbedion cyfredol.

Nodaf hefyd fod rhan 4.10 o'r adroddiad yn cyfeirio at gynnydd derbyniol fu gan yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol gydag un o brif gynlluniau cyfalaf y Cyngor, sef 'arbed gyda goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED'.

Ymhellach, mae'n galonogol i nodi yn rhan 5.1 o'r adroddiad fod tafluniad elw Ymgynghoriaeth Gwynedd ar gyfer 2017/18 yn uwch na'r targed, sy'n gyson gyda'r diweddariad ar gyllideb 2017/18 fydd gerbron y Cabinet ar 16 Ionawr.

8.2 **Barn yr Aelod Lleol:**

8.2.1 Ddim yn fater lleol.

8.3 **Canlyniad Unrhyw Ymgynghoriad:**

8.3.1 Dim i'w nodi.

Atodiadau

Atodiad 1 – Mesurau Perfformiad